

Andrzej Wernik

FINANSE PUBLICZNE

Cele

Struktury

Uwarunkowania

Wydanie II zmienione

POLSKIE WYDAWNICTWO EKONOMICZNE
Warszawa 2011

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ I	
FINANSE PUBLICZNE — ZAGADNIENIA OGÓLNE	11
Pojęcie finansów publicznych	11
Podstawowe instytucje i formy działalności finansowej w zakresie finansów publicznych	14
Sektor finansów publicznych	18
Prawo finansów publicznych	22
ROZDZIAŁ II	
WYDATKI PUBLICZNE	29
Podstawy prawne wydatków publicznych	29
Dobra publiczne i społecznie pożądane	31
Wydatki i rozchody — rodzaje wydatków publicznych	33
Dotacje i subwencje jako szczególna forma wydatków publicznych	39
Poziom wydatków publicznych — prawo Wagnera	41
ROZDZIAŁ III	
DOCHODY PUBLICZNE	45
Przychody, dochody, środki publiczne	45
Dochody publiczne i ich rodzaje	48
Formalna konstrukcja i rodzaje podatków	53
Zasady podatkowe	57
Poziom obciążeń fiskalnych i polityka podatkowa	61
Polski system podatkowy	65
ROZDZIAŁ IV	
RÓWNOWAGA BUDŻETOWA I DEFICYT	73
Podstawowe pojęcia	73

Metody liczenia deficytu budżetowego	76
Struktura deficytu budżetowego — salda częściowe	80
Struktura deficytu budżetowego — wpływ koniunktury gospodarczej	85
Regulacje prawne dotyczące deficytu	87
ROZDZIAŁ V	
EKONOMICZNE KONSEKWENCJE DEFICYTÓW BUDŻETOWYCH	91
Deficyt budżetowy a inflacja	92
Niebezpieczeństwo eksplozywnego narastania długu publicznego	94
Absorpcja oszczędności prywatnych	95
Deficyt budżetowy a efekt wypierania i wzrost stóp procentowych	97
Deficyt budżetowy a saldo obrotów bieżących	99
Deficyt budżetowy a rynki finansowe	102
Problem efektu popytowego deficytu budżetowego	103
ROZDZIAŁ VI	
DŁUG PUBLICZNY	107
Pojęcie i powstanie długu publicznego	107
Struktura długu publicznego	111
Ciężar długu publicznego	117
Procedura i instrumenty zaciągania długu	121
Zarządzanie długiem publicznym	123
ROZDZIAŁ VII	
POLITYKA FISKALNA	129
Funkcje finansów publicznych i polityki fiskalnej	129
Polityka redystrybucyjna	130
Polityka alokacyjna	134
Polityka stabilizacyjna	135
Mechanizmy fiskalnej polityki stabilizacyjnej	139
Rodzaje polityki fiskalnej i jej uwarunkowania	143
Dwie dyskusyjne koncepcje teoretyczne	148
ROZDZIAŁ VIII	
BUDŻET I PROCEDURY BUDŻETOWE	151
Pojęcie budżetu i zasady budżetowe	151
Klasyfikacja budżetowa	155
Wieloletni plan finansowy państwa i budżet środków europejskich	159
Ustawa budżetowa	161
Opracowywanie budżetu państwa	164
Tryb uchwalania budżetu państwa	166

Wykonywanie budżetu państwa	168
Tryb rozliczenia wykonania budżetu państwa	172
ROZDZIAŁ IX	
NIKTÓRE SZCZEGÓLNE ZAGADNIENIA POLITYKI FISKALNEJ	175
Uwarunkowania i zależności w procesie budżetowym	175
Reguły polityki fiskalnej	177
Budżet zadaniowy	181
ROZDZIAŁ X	
FINANSE UNII EUROPEJSKIEJ	185
System budżetowy Unii Europejskiej	185
Wydatki budżetu Unii Europejskiej	190
Dochody budżetu Unii Europejskiej	192
Salda rozliczeń i rabat brytyjski	195
ANEKS	
FINANSE PUBLICZNE I POLITYKA FISKALNA W POLSCE	
W LATACH 1989–2009	197
Wpływ transformacji ustrojowej na finanse publiczne	198
Pierwsza faza transformacyjnego kryzysu finansów publicznych w Polsce	200
Restrukturyzacja systemu podatkowego	201
Dług publiczny i problem pułapki zadłużenia	203
Stabilizacja finansów publicznych w latach 1993–1998	207
Finanse publiczne w latach 1999–2003	212
Finanse publiczne w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej	219
Finansowanie deficytu i dług publiczny w latach 1999–2008	226
 Bibliografia	 235
 Indeks	 237